

СТАНОВИЩЕ

за научните трудове и учебната дейност

на гл. ас. д-р Даниела Иванова Митева,

участник в конкурс за заемане на академичната длъжност "доцент" по професионално направление 3.2. Психология (Психология на личността, Психологически измервания), обявен в Държавен вестник, бр. 103 от 23 декември 2011 г., от Варненски свободен университет "Черноризец Храбър"

Разработил: **Доц. д-р Минко Стоев Хаджийски**

Професионално направление 3.2. Психология (Консултативна психология)

Месторабота: Великотърновски университет «Св.Св. Кирил и Методий»

Философски факултет, катедра «Психология»

Настоящата рецензия е изготвена въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от ВСУ „Черноризец Храбър” - Държавен вестник, бр. 103 от 23 декември 2011 г., и на интернет-страницата на университета за нуждите на катедра «Психология» към Юридически факултет. Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър”. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

1. Общо представяне на получените материали

Конкурсът за заемане на академичната длъжност "доцент" е обявен в Държавен вестник, бр. 103 от 23 декември 2011 г., от Варненски свободен университет "Черноризец Храбър" и е в област на висше образование "Социални, стопански и правни науки", професионално направление 3.2. Психология (Психология на личността, Психологически измервания),

Становището е възложено по решение на Научното жури, определено със Заповед № 409 /23.02.2012 г. на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър”.

Д-р Даниела Иванова Митева, главен асистент в катедра „Психология” при Юридическия факултет на Варненски свободен университет

„Черноризец Храбър” е единствен кандидат в конкурса. Подадените документи отговарят на основните изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за неговото прилагане за заемане на академичната длъжност „доцент”.

Д-р Даниела Митева предлага 10 броя научни трудове за рецензиране, във връзка с конкурса, както следва:

Монография – 1 бр., Учебни помагало - 1 бр.; Студии и статии в периодични научни издания – 2 бр. (една в съавторство); Доклади на научни конференции, или публикувани в сборници у нас и в чужбина – 6 бр. (един в съавторство).

Представените за рецензиране трудове са извън трудовете, посочени в автореферата на дисертацията за присъждане на образователната и научна степен “доктор” и се приемат за рецензиране по настоящия конкурс.

2. Данни за кандидата

Даниела Митева е магистър по психология от 2004 г. и доктор по психология от 2010г. От 2004 г. Даниела Митева е последователно асистент, старши асистент и главен асистент във Варненски свободен университет “Черноризец Храбър”. Ангажирана е с лекционни курсове и семинарни занятия по различни психологични дисциплини (експериментална психология, психологични измервания, психология на личността, педагогическа психология). Ползва свободно руски и английски език.

3. Обща характеристика и оценка на научната продукция на кандидата

Основният труд, с който кандидатката се представя в конкурса, е монографията “**Психология на оптималното функциониране**», ISBN 978-954-715-535-0, издадена от университетското издателство на Варненски свободен университет «Черноризец Храбър». Същият представлява амбициозен и успешен опит за обясняване от гледна точка на психологическото познание на исконния проблем за човешкото щастие и

благополучие. Холистичният подход на авторката по въпроса е удачен и като че ли единствено надежден с оглед голямата сложност и многофакторна определеност на изследвания субстрат. В този смисъл подробното разглеждане на хедонистичните и евдемоничните аспекти на оптималното функциониране и определянето на връзките и концептуалните различия са ценен принос по пътя на извеждане на надеждна теоретична основа, върху която да се видят психологичните му измерения и зависимости.

Същите са описани и анализирани в последващите пет глави на монографията. Приемайки био-психо-социалния модел, авторката подробно разглежда ролята, мястото и значението на базисни психологически детерминанти като емоции и чувства, личностни диспозиции, социални възприятия, културни и институционални влияния. Позоваването където трябва на еволюционни и психофизиологични факти повишава убедителността на изложението. Прави впечатление плавното преминаване и логическата свързаност между отделните параграфи.

В последната седма глава д-р Митева е представила изследване на някои психологични феномени, определящи оптималното функциониране. Става въпрос за влиянието на афекта, оценката на личния контрол, социалната вграденост и психичното благополучие. Постановката е добре обяснена, а използваните методи са адекватни на задачите. Получените резултати, макар да нямат претенция за представителност и общовалидност, не са и само илюстративни. Те имат значение като доказателства на отделни положения, застъпвани в изложението.

Като цяло текстът е четивен, а съдържанието увлекателно, въпреки използването на много понятия от различни категории и теоретични постановки.

Другият труд, който авторката представя за рецензиране е **“Учебно помагало по педагогическа психология”**. Освен като книжно издание, той е публикуван и в интернет, което е авторски жест, облекчаващ достъпа на потребителите. Макар „скромно” да е определен като „помагало”, той представлява учебник, даващ основна информация и познания в областта на важен раздел на психологията. Най-значимото достойнство според мен е

опитът за един по-широк и съвременен поглед върху педагогическата психология и излизането извън традиционно застъпваните и преподавани у нас теоретични и методически постановки, относно психологията на обучението и възпитанието.

В докладите и статиите на кандидатката са представени собствени емпирични изследвания, засягащи различни страни на психологията на личността, теорията и практиката на психологичните измервания. Те са написани компетентно, логично и с ясно изявена авторска позиция.

4. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

Главен асистент д-р Даниела Митева е добър преподавател, който се ползва с авторитет и уважение сред студентите и колегите си. За сравнително кратък период от време успя да натрупа значителен педагогически опит, който ѝ позволява да има личен стил в преподаването, отличаващ се с емпатия и професионализъм. Като постижение оценявам разработването на самостоятелен лекционен курс по Позитивна психология и успешното му реализиране.

5. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

Приносите на д-р Митева са коректно представени в приложената към документацията на конкурса справка. Като се съгласявам с тях като цяло, бих желал специално да отбележа факта, че авторката съумява да представи и съгласува множество различни виждания, теории и концепции и да обедини различните им виждания в идеята за оптимално функциониране на личността. Това понякога е по-трудно от създаването на собствена частно научна теория.

Друг съществен според мен принос с определено практическо значение е възможността идеите, лансирани в монографията, да се използват при оценката на клиента и проблема в психологическото консултиране. Защото каквито и конкретни цели да се поставят в случаите на психологическата помощ, те се свеждат до постигане на възможно оптимално функциониране

или психично благополучие.

Предлаганият изследователски подход спрямо основни параметри на оптималното функциониране съдържа значителен потенциал за доразвитие с оглед една по-цялостна методика за представителни изследвания, обслужващи социалната практика и политическия живот.

6. Бележки и препоръки

Основната ми бележка касае недостатъчната яснота на изводите на отделните части на изследването. В този смисъл същите биха могли да се представят в по-олекотена форма.

Имайки предвид, че монографията може да се използва и като учебник по позитивна психология, както и поради факта, че в нея се разглеждат много понятия, препоръчвам в едно следващо издание да бъде „снабдена” с глосарий.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, давам своята **положителна** оценка и **препоръчвам** на Научното жури да предложи на Научния съвет при ВСУ „Черноризец Храбър” да избере д-р Даниела Митева да заеме академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.2. Психология (Психология на личността, Психологически измервания).

12.03. 2012 г.

Изготвил становището: .....

(доц. д-р Минко Хаджийски)

